زەردەشت هیوای ڕزگاری
چاکە و خراپە

بابان سەقزی

بەشی شەشەم:

ئەی زەردەشت! ئێمە ئاگادار بکە لە مەبەست و ناوەڕۆکی مژاری کوور و فراوانی چاکە و خراپە. چاکە و خراپی چییە و سەرچاوەکەیان لە کوێیە؟ گەلۆ زەروانییەکان* و لایەنگیرانی زەموانی بێکەران ڕاست دەبێژن: لە سەرەتادا، ڕووناکی و تاریکی بووە؟ یەزدان و ئەهریمەن دەستکردی زەروانن؟ کۆشکی یەزدان ڕۆشن و بارگای ئەهریمەن تاریکە، یەزدان چاوکانی باشی و ئەهریمەنیش سەرچاوەی خراپییە؟ لە سەرەتادا تاریکی و ڕووناکی، باشە و خراپە لەیەک جودا بوون؟ ڕاستە دەڵێن ئەو کاتە کە ئەهریمەن ڕێگەی بۆ جیهانی ڕۆشنایی دۆزیەوە، بە کردار و ڕەوشت و نیهادی خراپی کە هەیبوو، دەستی کرد بە جەنگ لەتەک هەموو دیاردەکانی ڕووناکی و باشی و ئافەریدەکانی یەزدان؟ گوایە ئیمڕۆش کە ڕۆژگار، ڕۆژگاری تێکەڵبوون و لەیەکدانی چاکە و خراپە و تاریکی و ڕۆشناییە، هەرچی خراپەی لە جیهاندا هەیە لە ئەهریمەن بەدی هاتووە و هەرچی باشەیە، ئافەریدەی یەزدانە. مرۆڤیش لەم چەرخە سەخت و دژوارەدا پێویستە کە لەتەک تاریکی و خراپیدا بجەنگێت و ڕوو بکاتە ڕۆشنایی و باشی".

"هەروەهاش بیستوومانە کە مرۆڤ گیانلەبەرێکی گوناهکارە کە بەو تاوانە مەزنە لە بەهەشتدا کردی، لە بەهەشت وەدەریان نا، بۆیە ئەهریمەن هەمیشە بە دوایەتی کە تووشی گوناهی زیاتری بکات. هەروەهاش بیستوومانە کە مرۆڤ و ئەهریمەن دەستکردی یەزدانە، ئێستا تێدا ماینەتەوە، یەزدانی مەزن کە سەرچاوەی جوانی و باشییە، بۆچی هاوکات لەتەک ئافراندنی مرۆڤ ئەهریمەنیشی بەدی هێنا و ئەم هەموو خراپە و وێرانییەی لە جیهان و لە ژیانی گەلان بەدی هێناوە؟ یاکوو بە پێچەوانە بیستوومانە کە مرۆڤ لە سروشت و جەوهەردا- هیچ خراپە و شتی ناحەزی تێدا نییە، هەرچی لە ژیانی مرۆڤ هەیە، لە دەرەوەی ئەو بە سەریدا دەیسەپێنن و باری دەکەن، بە واتەیە کە لەناو خێزان و کۆمەڵگا پێی فێر دەکرێت".

"بڕێکیش بڕوایان وایە کە گوایە چاکە و خراپە، مایە و هەوێنی ژین لە ژیاندایە. هەموو بەسییەکان لەویەوە سەرچاوە دەگرێت کە مرۆڤ هەوێنی ژینی بە ئەنلزەی پێویست و نیاز نییە و بۆ وەدەستهێنانی، دەست بۆ هەموو کارێک دەبات. کە ئەمەش لەتەک ڕاب و نەرت و ڕەوشت و ناوەڕۆکی کۆمەڵگا ناسازگار و نەگونجاوە. هەر ئەم کارانەشە کە لە ڕوانگای کۆمەڵگا ڕەنگێکی خراپی هەیە. لەم بڕوا و بیروبۆچوونانە فەرمان بیستووە و بە ڕاستی لە ناسینی چاکە و خراپە، دەستەوئەژنۆ ماوین و ئێستاکەش لە تۆ دەخوازین کە وەڵامی ئەم بابەتانەمان بۆ بڵێی و ڕێگای دروستی ژیانمان پێ نیشان بەدەی".

www.kurdistannet.org
2-6-2003 21:19

زەردەشت کە لە بەرانبەری کۆمەڵێکی زۆر خەڵکدا کە بۆ دیتن و بیستنی ئەم پرسیار و بەرسڤانە هاتبوون، چووە شوێنێکی بەرز تا هەموویان ببینن و گوێیان لە فەرموودەکانی ببێت، ئینجا بە دەنگێکی خۆش سرنجراکێش بەم چەشنە دەستی کرد بە هۆرە گوتن:

ئێستا بۆ ئێوە ئەی پەیجۆرانی ڕاستی و
ئەی خەڵکانی دانا دەئاخفم. . !
لەمەڕ دوو مژاری گەورەوە،
هەروەهاش شێوەی ستایشتی ئەهۆرا و
رامانی پاک و
زانستی چاک و ئایینی ڕاستی،
تا تیشک و ڕۆشنایی ڕاستەقینە بناسن و
بە ڕەسایی و شادومانی بگەن.
گاتا، هاتی ٣٠، سروودی ١

(دوو مژاری گەورە مەبەست: دوو هێزی نەیار و دژ بەیەکن، یەکەمیان "سپێنتامینوو" یان بیری پاک ـ دووهەمیان "ئەنگەرەمینوو" بە واتەی بیری خراپ)

کە وایە،
پەیڤە هەرە باشەکان بە گوێی هۆش ببیسن و
بە رامانی ڕوون بڕوانن،
هەر یەک لە ئێوە،
یەکێک لەم دوو ڕێگایە بۆ خۆی هەڵبژێرێت و
بەر لە بویەری مەزن،
ڕاپەڕن و بە دروستی،
ئەم ئایینە فێر ببن و پەرەی پێ بدەن.
گاتا، هاتی ٣٠، سروودی ٢

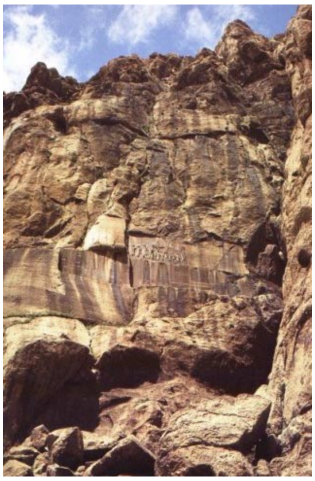

"یەکەمین گوتەی من بۆ ئێوە ئەمەیە: ئارمانج لە مژاری بابەتی چاکە و خراپە و هەر وتووێژ و ئاخافتنێک، یەکەم باش وایە کە باشترین گوتەکان ببیسن و بە رامان و هزری ڕوون بڕوانن. لەمەڕ ئەو گوتانە کە بیستووتانە بە وردی بیر بکەنەوە و ئەندێشە و رامانتان بخەنە کار، پاشان ڕێگای دروست، خۆتان پەسەنی بکەن. لە لاساییکردنەوە و شوێنکەوتنی کوێرانە دووری بکەن. بۆ بیرکردنەوەی دروستی و فرەهی ئاگادار ببن. کە ئەگەر شارەزا و ڕووناک و وریا ببنەوە، لە تیشک و ڕۆشنایی تێدەگەن و دەیناسن و بە ڕەسین و کامەرانی دەگەن. کە ئاگا و ڕوون بوونەوە، ئینجا ئەو شتەی کە زانیتان و فێری بوون، بە ئەوانی تر فێر بکەن و کۆشش بکەن بۆ پەرەپێدانی و بڵاوکردنەوەی. ئێستا لە ڕاز و نهێنیی چاکە و خراپە ئاگادارتان دەکەمەوە، جوان گوێ بگرن و گوتەکانم بە دڵ ببیسن و بە ساکوڵی* بیری لێ بکەنەوە".

ئەو دوو گەوهەرە لفانە،
هەر لە سەرەتاوە،
لە ناو رامان و خەیاڵدا پەیدا بوون،

یەکێکیان چاکە دەنوێنێت و ئەوی دیکە خراپە،
لەو دووانە
مرۆڤی ژیر پلستی و دروستی هەڵدەبژێرێت،
نەزانیش خراپە و چەوتی.
گاتا، هاتی ۳۰، سرووودی ۳

"بۆ تێگەیشتنی گوتەکانی من برێک فراوانتر بڕواننە دەوروبەری خۆتان. بڕوانهە ئەو مێگەلە کە کە لەو لەوەڕگایە خەریکی لەوڕینن. بڕواننە ئەو باڵندانە کە لە ئاسماندا دەفڕن. بڕواننە ئەو جرۆجانەوەرانە کە لە ڕووی زەوی دەجوڵێن یا خشۆکن*. جیاوازی و نلسانی ئێوەی مرۆڤ لەتەک ئەم گیانلەبەرانە لە چیدایە؟ ئەو گیاندارانەش وەروەک ئێوە ئەندام و لەشیان هەیە و سکو زا دەکەن، دەخۆن، دەنۆشن، دەخەون، ماندوویی دەردەکەن و دەشمرن. کەوایە چ شتێکە کە ئێوە لە ئەوان جوێ و بەرزتر دەکاتێ تەنها چتێک کە مایە و جەوهەری جیاوازی و نلسانیی مرۆڤ لێ گیانلەبەرانە، هێزێکە کە لە ئێوەی مرۆڤدا هەیە، بەڵام لە گیانلەبەرانی دیکە نییە، ئەوەش توانا و وزەی رامانە. ئەم توانامەندییە کە مرۆڤی لە بەرزترین ئلستی ئافراندن و ڕسکلوی* لە ڕووی گۆی زەمین دانلوە. هەر ئەم هێزەشە کە دنە* و هانتان دەدات بۆ باڵاکردن و گەشەکردن و گەیین و ڕەسین و ئێستاکەش کۆ بوونەتەوە و گوێ دەدەن بە هۆرەکانی من".

"کاتێک کە من دەبێژم دوو گەوهەری لفانە*، مەبەستم جیهانی رامان و ئەندێشەیە و کاتێک کە دەڵێم چاکە و خراپە، چاکە و خراپە لە مێشکمدا دەهێنمە بەر چاو. کەوایە دەڵێم ئەو شتانە کە لەمەڕ چاکە و خراپە و چاوکانی و هەروەها جیهانی تاریکی و ڕۆشنایی و جیهانی خراپە و چاکە و ئەو بلسانەی دیکەی کە پێشتر بیستووتانە، هەمووی فرێ بدەن و بشزانن کە هیچکامیان ڕاست نییە. سەرچاوەی چاکە و خراپە، لە دەرڤەی ئێمەدا نیین. چاکە و خراپە لە دەروونی خۆمان دروست و دەگوسێت و ڕیشەشی لە ناو مێشک و رامانی خۆماندایە و هیچ فرێکی بە شتێکی دیکە وەک ئەهریمەن نییە. ئەوەی کە رامانی چاکە، ڕێگا بۆ چاکە دەربلز دەکات و ئەوەی کە رامانی چەوتە، ڕێگا بۆ شلشی دەربلز دەکات. ئەمەی کە گوتوویانە کە چاکە و خراپە دوو بەدیهێنەری جیاوازیان هەیە، گوتەیەکی ناڕاستە. ئەهۆرا مەزدا ئافەریدەگاری هەستی و سەرچاوەی چاکییە و چاکەش هەمان ئافراندنە. چاکە و خراپە لە ژیانی ئێمەی مرۆڤ هیچ پەیوەندیەکی بە ئەهۆرا مەزداوە نییە، تەنها پەیوەست و گرێدراو بە خۆمان و بە رامانی ئێمەوە هەیە. بەم سرووودەی من بە وردی گوێ بدەن:

لەوسلوە،
کە ئەو دوو گەوهەرە پێک گەیشتن و
ژیان و ناژیانیان بەدی هێنا.
یارانی درۆ ناخۆشترین بوونیان هەڵبژارد،
ڕاستپەرستانیش خۆشترین.

لەوسلوە
ئەمە بوو بە یاسا و
هەتا هەتایەش
هەر وا دەبێت.
گاتا، هاتی ٣٠، سروودی ٤
(ژیان و نژیان، بوون و نەبوون، هەستی و نیستی، لێرە مەبەست لە نژیان و نەبوون و نیستی مەرگ نییە، نژیان بە واتەی ژیانێکی بێ سوود و بێکەڵک، یان پڕ لە درۆ و دووڕوویی و کوداوی ناپەسەنە کە لەتەک هەنجاری ژیان ناگونجێت)
"کاتێک کە ئەو دوو گەوهەرە بە یەکدی گەیشتن، ئەو دەمە بوو کە رامان لە مێشکی مرۆڤ بەدی هات و رامانی پاک و هزری خراپ لە مێشکی مرۆڤدا ئاشکرا بوو. کاتێکیش رامانی پاک و خراپ گوسیا، پاشان ژیان و ناژیان* ئاشکرا بوو و واتەشی پەیدا کرد. ئینجا کە رامانی پاک و خراپ ئاشکرا بوون یەکێکیان لە راژەی پەروەردەکردن، پەرەپێدان، ڕواندن، باڵاکردن، گەشەسەندن و ڕەسینی ژیان دیاری کرا، کە ئەمە خۆی رامانی چاکەیە و ئەوەی دیکە لە ڕێگای ناژیانیدا وەکار کەوت، وەک: وێرانی و لەناوچوون و شێواندن و چەواشەیی ژیان کە ئەمەش رامانی خراپەیە. هەموو باشییەکان لە راستیدا خۆی نواند و هەموو خراپییەکان لە درۆدا. ڕێگای گەیشتن بە ڕاستی، زانایی و هۆشیارییە و ڕێگای درۆش، نەزانی و ناهۆشیارییە. کەوابوو لە دەروون و رامانی خۆتاندا بە دوای چاکە و خراپە بگەڕێن. بەم سروودانەی من گوێ بدەن و لە بارەیەوە بیر بکەنەوە":
لەم دوو گەوهەرە،
لایەنگری درۆ
کردارە خراپتینەکان هەڵدەبژێرێت،
ئەو کەسەی کە پاکترین رامانی هەیە و
بە تیشک پایەداری زانست ڕازاوەتەوە،
هەر وەها ئەو کەسەی کە
بە بڕوای پتەو و کرداری دروست
مەزدا ئەهۆرا کەیفخۆش دەکات،
ڕاستی هەڵدەبژێرێت.
گاتا، هاتی ٣٠، سروودی ٥
"نەیار و دوژمنی سەرەکی مرۆڤ چییە و چ تشتێک مرۆڤ بۆ خراپەکاری هان دەدا و ژیانی لێ تاڵ و ناخۆش دەکات؟ فریو، ئەویش فریوی دیاردەکانی هزری خراپ، بەڵام چ کاتێک مرۆڤ بەرەو ڕێگای فریو دەڕوات؟ ئەو کاتەی کە رامانێکی سست و بێتوانای هەبێت. مرۆڤ لە ڕەوتی سەرەتای ژیانیدا گرفتاری سستی و بێڕیشەیی و بێتوانایی رامان دەبێت، بۆیە لەم کاتە فریو هێرش دێنێت و بە دوایدا خراپی، جا بەدترین جۆری خراپەیی، تورەیی بە هەموو دیاردەکانی قار و قینەتی. مرۆڤ کە ڕووی کردە تورەیی، وێرانی و توند و تیژی و لەناوچوون بەدی دێنێت".
لەو دوو گەوهەرە،
دێڤپەرستان ڕاستی هەڵنابژێرن.
چونکە کاتێک کە دوو دڵ و بە گومانن،
فریو دەخۆن،
بۆیی

ڕوو لە خراپترین رامان دەکەن و
هەنگاو بۆ تووڕەیی دەنێن و
ژیانی چڤاک بەرەو کاڤلی دەبەن.
گاتا، هاتی ٣٠، سرووودی ٦

"بەڵام بەرهەم و کاربانەوەی رامانی پاک چییە و ئەو کەسەی ڕوو دەکاتە هزری پاک و بۆ خۆی دەیکاتە ئارمانج، بە چ ئامانجێک دەگاتێ یەک ئەنجام و بەهرەی مەزن، ئەوەش وەدەستهێنانی توانای مینوویی و ڕاستی. ئەگەر مرۆڤ بەم ئاستەی پێگەیشتنی ڕەوان بگات، ئینجا هەنگاو دەنێت بۆ پلەی پاکی و بەهدینی. بەهدینیش بە مرۆڤ ڕاوەستاویی، جوانمێریی، پلەیداریی و هەستی بڕوابەخۆبوون دەبەخشێنێت. ئەو کەسەی کە خاوەنی توانامەندیی مینووییە، ڕاستی و ڕاوەستاویی و بەرخۆدان بە سەر هزر و ڕەوانی فەرمان دەدات و لە هەوراز و نشێوەکانی ژیان و لە ئەزموونەکانی هەمیشەیی زیندەگی کە دێتە سەر ڕێگای هەر کەسێک، سەرکەوتوو و سەرفەراز دەرباز دەبێت. زاڵبوون و سەرکەوتن لەم ئازموونانەیە کە ڕزگاری و کامەرانیی بۆی مسۆگەر دەکات".

ئەو کەسەی کە ڕێگای چاکە هەڵدەبژێرێت،

توانای مینوویی،
رامانی پاک و ڕاستی دەست دەکەوێت و
پاکی بە تەن و گیانی ئەو،
پایەداری و توانامەندی دەبەخشێت.
بێگومان چونکە ئەو لە لایەنی تۆ بووە،
لە ئەزموونی گرانی ژیاندا
سەر دەکەوێت.
گاتا، هاتی ٣٠، سرووودی ٧

"ژیانی مرۆڤ گۆڕەپانی بەربەرەکانێی سزا و پاداشتە. هزری چاک و خراپ وەک تۆوێک لە زەمینێکدا چاندرا بێت، بەر و میوەی خۆی بە وێنە چارەڕەشی و بەختیاری، سیاڕۆژی و کامەرانی، بندەستی و ڕزگاری دەدات. شادی و خۆشی بۆ ئەو کەسەیە کە بە دیتنی سزا و بەری ترش و تاڵ و ۆیانباری رامانی خراو و بە کۆمەکی زانست و رامانی پاک و ڕووناک و هۆشیاریی، خۆی لە جیهانی تاریکی و دڕۆ ڕزگار دەکات و بەرەو ڕێگای ڕاستی و ئاگایی بکێشێنێت.

ئەو کاتەی کە،
تاوانباران ئەنجامی سووچەکانی خۆیان بینی،
ئەوسا، ئەی مەزدا ئەهۆرا. . !
لە ڕێگای رامانی پاکەوە،
شکۆداری و دەستەڵاتی تۆیان
بۆ ئاشکرا دەبێت و
فێر دەبن،
چۆن بۆ لەناوبردنی دڕۆ و
سەرکەوتنی ڕاستی و پاکی کۆشش بکەن.
گاتا، هاتی ٣٠، سرووودی ٨

www.kurdistannet.org
2-6-2003 21:19

"ئلخوازیمان له ئەهۆرا مەزدا هەمیشە ئەوە بێت كە رامان و ئەندێشەمان تازە ڕاگرێت. كۆشش بكەین بە نوێ ڕاگرتن و تازەڕاگرتنی رامانمان- جیهان تازە بكەینەوە و لە كاتێكدا ژیری و خێرەت تووشی تووش و سستی و لاوازی دەبێت- لە جێگای یەوە كە بكەوینە داوی فریو و گرفتار بە خراپی ببین، ڕوو بكەینە ڕاستی و بە یارمەتیی ڕاستی پێ بخەینە ناو جیهانی جوان و خۆشی رامان و هزری پاك".

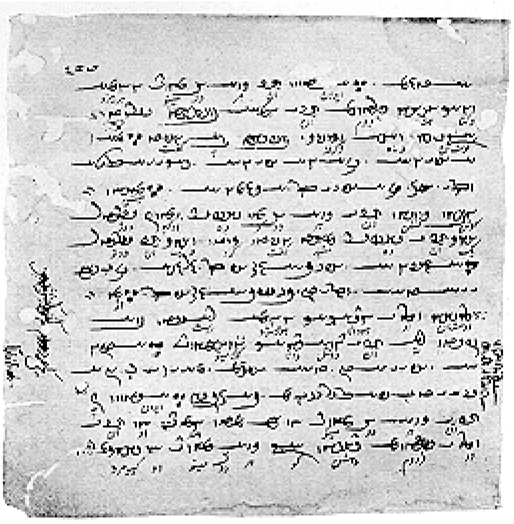

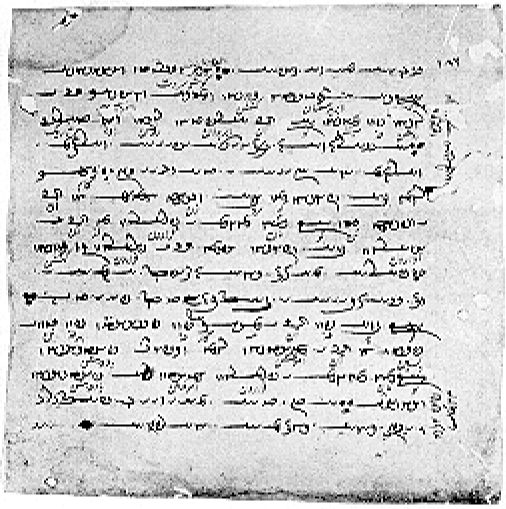

ئەی مەزدا ئەهۆرا. . !

ئارەزوومەندین خۆمان بدەینە دەستی تۆ و

لەو كەسانە بین كە جیهان بەرەو پێشكەوتن و ئاوەدانی دەبن.

ئەی هەستیبەخش، وا بكە:

ئەو كاتەی كە رامان تووشی بەدگومانی و لاوازی دەبێت،

ڕاستی بە هانامان بگات و

دڵ و رامان،

ئێمە لە یەك نزیك بكەنەوە.

گاتا، هاتی ٣٠، سروودی ٩

"ئەگەر كۆمەلان بتوانن بە ئاریكاریی رامانی چاكە- درۆ تێك بشكێنن و ڕاستی دابمەرزێنن، ئینجا ئارەزوو و هیوای باشی چاكان دێتە دی و باوێری دڵخوازی چاكە و ئەو بەهەشتە كە هەموان لێی دەدوێن و چاوەڕوانی دیتنی دەكەن، هەر لە ڕووی ئەم جیهانە بەدی دێت و خۆشی و شادومانی و ئاسایشت و كامەرانی و ژیاویی دڵخواز، هەموو جێگایەك دەگرێتەوە":

ئەو كاتەی كە درۆ و

وێرانی تێكدەشكێت،

ئارەزووی ئەوانەی كە بە خۆشناوی خەباتگێڕ و

چاكەكار ناسروان،

بەدی دێت و

لە سەرای درەخشان و خۆشیی رامانی پاكی یەزدانی و

ڕاستی بەهرەمەند دەبن.

گاتا، هاتی ٣٠، سروودی ١٠

"گەرەكە مرۆڤ لە زاگۆنی* هەرە مەزنی بوون ئاگلدار بێت- ئەویش زاگۆنی پاداشت و سزایە. شادی و سوودی بێكەران بەشی پاستانە و ڕەنج و سزاش بەشی تاوانبارانە. بەم زانیاریانەیە كە مرۆڤ ڕێگای رامانی چاكە جودا دەكاتەوە و خۆشی، ئازادی، سەربەخۆیی، و ڕاستیی هەمیشەیی وەدەست دێنێت".

ئەی خەڵكینە. . !

هەر دەمێك لەم ئایینە دیاریكراوەی مەزدا بگەن كە:

سزا و ڕەنجی هەمیشەیی بەشی چەواشەكارانە و

شادی و سوودی بێژمار بەهرەی ڕندکارانە،
ئەمجا،
لە بەر تریفەی ئەم ڕێبازەدا
بە بەختیاری و ڕزگاریی ڕاستەقینە دەگەن.
گاتا، هاتی ٣٠، سروودی ١١

بەهەشت و دۆژە

یەزدان و ئەهریمەن

"ئەی زەردەشتی ژیر! لە گوتاری گەوهەرباری تۆ چاکە و خراپە بە سەرچاوەکانیەوە، بەو جۆرە کە پێویست بوو ناسیمان و ڕێگای هەڵبژاردنی چاکە و خراپەشمان زانی. ئێستا دەمانەوێت ئەو شتەی کە سەبارەت بە بەهەشت و دۆژە گوتراوە- کە گوایە دەڵێن بەهەشت پاداشی چاکانە و دۆژەش سزای خراپەکارانە، تێمان بگەیەنی".

"پێش لەوە لەمەڕ بەهەشت و دۆزەخ بۆتان بدوێم، بە پێویستی دەزانم بپرسم: ئایا هیچ لە ژیلندا تووشی تاڵی، تەنگانە- دەرد، غەم، ڕەنج، پەشیمانی، سەرزەنشت، نائومێدی، شکست، ڕک و کینە، تووڕەیی، نەیارەتی، کەنەفتی، هەژاریی، پەرێشانی، نەخۆشی، دەستەنگی، کۆچبەری، بێپەنایی، تەنانەت جنێو و هەزاران دەرد و ڕەنجی دیکە بوون؟ ئایا لە بەرامبەر ئەم وێنە ناشیرین و تاڵ و تاریکانە، هیچ چێژی خۆشی سەرکەوتن، سەرفەرازی، هێڤی، شادی دۆستایەتی، تەبلیی، خۆشەویستی، پیرۆزی، ئەڤین، لەشساغی و هەزاران وێنە و دیاردەی خۆشی دیکەی بوون. کەوایە دۆژە و بەهەشت، هەر لەم جیهانەدایە و هەر لە لەش و ڕەوان و ژیانی جڤاک و کۆمەڵگادایە، لە خانە و کۆڵان و گوند و بازێر و وڵات و کیشوەر و جیهانداوە. بەهەشت بە واتەی باشترینەکانە، ئەویش باشترین ژیانەکانە. دۆزەخیش بە مانای دۆژئەنگە یان ژیانی خراپ. کە واتە لە جێگای ئەوە کە چاوەڕوانی مردن و مەرگ بکەین و بڕۆین بە بەهەشت و لە سەرایەکی دیکەدا بژین، با بێین و بەهەشت لە گیان و ژیان و لادێ و شار و نیشتمان و جیهانی خۆ چێ بکەین و دۆزەخیش هەر لەم جیهانە و لە ناو خۆماندا و لە زیندەگی و دێ و شار و ئاخ و جیهانی خۆماندا، فڕێ بدەین و لە ناوی بەرین".

"ئەی زەردەشتی دانا! سپاسی فرەت لێ دەکەین کە بابەت و مەبەستی چاکە و خراپەت بۆ تاووتێ کردین و ئەم ڕازە مەزنەت شی کردەوە، بەڵام ئێستا پرسیارێکی دیکە دێتە ئاراوە، ئەگەر ئەم گوتەی زەروانەکان بە ناڕاست بزانین کە دەڵێن گۆی زەوی گۆڕەپانی بەربەرەکانێ و جەنگ و تێکهەڵچوونی یەزدان و ئەهریمەنە، رامانی خودی مرۆڤ بە چاوگی چاکە و خراپە بزانین، کە وایە لە بواری چاکە و خراپە، جیهان و ژیانی مرۆڤ، گۆی زەوی گۆڕەپانی بەربەرەکانێ و بەیەکداهەڵچوونی کام یەک لە هێزەکانی دژ بە یەکن"؟

"بیرو بۆچوون و نەرینی زەروانەکان لە بارەی یەزدان و ئەهریمەنەوە ناڕاست و شاشە. چونکە ئەهۆرا مەزدا سەرچاوەی باشیە و لە باشی بەس چاکە دەوەشێتەوە. ئەگەر بێتو بپەژرێنین کە ئەهۆرا مەزدا، ئافەریدەگاری ئەم گەردوونەیە و ئەهریمەنیش بە ئافەریدەی یەزدان بزانین، ئەمە گوتەیەکی ناڕاست و نابەجێیە- چونکە ئەو کاتە خولوەندی چاک و باش، بەدیهێنەر و سەرچاوەی هەموو خراپییەکان دەبێت. ئەهریمەن بوونی نییە تا دەستکردی ئەهۆرا مەزدا بێت. واتەی دروستی ئەهریمەن رامانی خراپە. خودی واژەی ئەنگەرە* بە واتەی ناشیرین و خراپ و مان*یش بە واتەی رامانە. ئەنگەرەمان یان ئەهریمەن بە مانای رامانی خراپە کە لە هەمبەر سپەنتامان* هەیە. سپەنتامان بە واتەی رامانی پاک و پترکەرە. لە ناو نەرین و بڕوای مندا، جیهان مەیدانی بەیەکداهەڵچوون و جەنگی ئەهۆرا مەزدا و ئەهریمەن نییە، بەڵم سپەنتامان رامانی پاک و ئەنگرەمان رامانی خراپ، هەمیشە لە ناکۆکی و

جەنگلن. سەرکەوتن و زاڵبوونی هەر کام لەم دوانەیە کە ژیانی مرۆڤ بەرەو خراپی یا چاکی دەبات. ئێوە لە نموونەکانی پێشوودا کە لەتەک برێک کەس کە دارای دوو ڕەوشت و خووی جیاواز بوون، ئاشنا بوون. لە ئەزموونی ژیانی خۆتاندا لەتەک مرۆڤی جۆراجۆردا کە برێکیان بەختیار و شادمان و سازکار، برێکیان لووتبەرز و ڕکو و ڕژد و ئاخاپۆک* و خۆپەسەنن- دیوتانە و بە خوو و ڕەوشتیان ئاشنا بوون. لێرەدا دەبێژم سەرچاوەی هەمووی ئەو خراپە و چاکییانە تەنها یەک شتن، ئەویش رامانە. بڕواننە ئەو مریشکە کە چۆن جووجکەکانی بە دوای خۆیدا دەبات. پەیوەندیی نێوانی گوتار و کردار و هەست و دیاردە و نیشانەکانی دیکەی مرۆڤ لەتەک راماندا، هەر وەک پەیوەندیی جووجکەکانی مامر لەگەڵ دایکەلەیاندایە. جووجکەکان لە هێلکەی مریشکێک هەڵهاتن کە مریشک هەڵیهاوردووە. ئەو گەرمیی لەشی مامرە کە هێلکەکان بۆ هەڵهاتنین ئامادە دەکات و ئێستەش هەروەها کە دەبینن ئەمە مریشکە کە جووجکەکانی بە دوای خۆیدا ڕادەکێشێنێت و دانەخواردنیان پێ فێر دەکات و لە بەرانبەر گەزەند و مەترسیی جۆراجۆردا دەیانپارێزێت. رامانی مرۆڤیش بەم چەشنەیە. هەست و سۆزی ئێوە هەر چی ببێت، ڕەنگدانەوە و سەرچاوە لە رامانی خۆتان وەردەگرێت و گوفتار و کرداریش بەم شێوەیە. هەر چییەک هەبێت باوسایی، ئەنلوزە، چۆنیەتی و سازکاری رامانی ئێوە نیشان دەدات. ئەگەر رامانی ئێوە ڕوونلک و گەش و سازکەر و داهێنەر و پاک و خاوێن ببێت، هەموو دیاردەکانی سۆز و هەست و کرداری ئێوە چاک دەبێت. ئەگەریش خراپ بێت، ئەوە لە جێگای ئەوە کە رامانتان مریشک و گوفتار و کرداو و سۆزی ئێوە جووجکەکانی ئەو بێت، ئەوە رامانی ئێوە وەک مار دەبێت- ئینجا ڕەفتار و سۆز و کرداری ئێوەش تولەمارهایەکن، کە لە دوای دایکی خۆی کەوتوون".

"ئەی زەردەشت تێمان گەیەنە کە چلۆن رامان دەبێتە مریشک یان مار".

"وەڵامی ئێوە بە یەک واژە دەستنیشان دەکەم وئەوەش فێـــــــــــربوونە، سەرەتا بە سروودەکانی من لەمەڕ فێربوون گوێ بدەن":

ئەی پەیجۆرانی دانش. ، !
ئێستا ئەم ڕاهێنان و گوتارانەی،
کە تا ئێستا نەبیستراون-
بۆتانی ئاشکرا دەکەم.
بێگومان، ئەم گوتانە،
بۆ ئەو کەسانە ناگەوارە کە،
بە ئامۆژگاریی درۆ،
جیهانی ڕاستی بەرەو وێرانی دەکێشن و
بۆ سەوولسەرانی مەزدا،
شادیبەخش و باشترینە.
گاتا، هاتی ٣١، سروودی ١
(مەبەست لە سەوولسەرانی مەزدایی، ئەو کەسانەیە کە بە دڵ ئەڤینداریی خودا دەکەن)
چونکە بەم ڕاهێنانە ناڕاستە،
بواری هەڵبژاردنی ڕێگا،
ڕوون و ئاشکرا نییە،
من، هەروەک ئامۆژگارێک،
کە هەڵبژاردەی مەزدایە،
بەرەو ڕووی ئێوە دێم،

تا هەر دوو گروو ڕابهێنم۔
بەرابەری ڕاستی بژین.
گاتا، هاتی ٣١، سروودی ٢
ئەی مەزدا ئەهۆرا. !
پاکی و بەهدینی لە تۆومیە.
گەوهەری پیرۆزی مینووی جیهانسلز لە تۆوەیە.
تۆ ئازلدی هەڵبژاردنی ڕێگات
بە مرۆڤ بەخشیوە.
تا پێشرەوی ڕاستەقینەی خۆی هەڵبژێرێت و (رامانی پاک)
پشت لە ڕابەری درۆ بکات. (رامانی خراپ)
گاتا، هاتی ٣١، سروودی ٩
بە ڕاستی،
ڕاهێنانی ڕاستەقینە و هۆشمەندانەی مرۆڤی پاک و زانا،
لە هەموو شتێک چاکترە.
ئەی مەزدا ئەهۆرا. !
تۆ توانای تێکدانی پیلانی ئەو کەسلنەت هەیە،
کە بە دوای ئازاری منەوەن.
منیش دەکۆشم،
پێڕەوان و دڵبەختکەرانی تۆ،
لە دوژمنی و ڕکیی چەولشەکاران ڕزگار بکەم.
گاتا، هاتی ٣٢، سروودی ١٦
لە بەهدین و چەولشەکار۔
کامەیان ڕێگای دروستی هەڵبژاردووە؛
زانای ڕووناکبیر بەرپرسیارە
کۆمەڵان وریا بکاتەوە،
تا نەزان هەڵیان نەفریوێنێت و بەرەو چەواشەیی نەیانبا.
ئەی مەزدا ئەهۆرا. !
بۆ ئێمە،
ئامۆژگار و ڕێپیشلندەری هزری پاک بە.
گاتا، هاتی ٣١، سروودی ١٧
کەواتە، با کەس
گوێ لە گوتار و ڕاهێنانەکانی
مرۆڤی چەواشەکار نەگرێت.
چونکە بێگومان چەولشەکار
خانوو و گوند و شار و وڵات
بەرەو وێرانی و لەنلوچوون دەبلت.
کەوایە، لە دژی چەولشەکاران،
ڕاپەڕن و بجەنگن.

www.kurdistannet.org کوردستان نێت

گاتا، هاتی ۳۱، سرووودی ۱۸

ئەی مەزدا ئەهۆرا. . !

کەوایە با مەردوم

گوێ بدەنە گوتاری دانایەک کە

لە ڕاستی بیر دەکاتەوە و

چارەسەری ژیانی کۆمەڵانە،

ڕاستگۆییەکەی دەرمانبەخشە،

خۆشبێژ و بەتوانایە و

لە بەر تریفەی پرشنگداری تۆ،

شوێنی هەر دوو ئالی دیاری دەکات.

گاتا، هاتی ۳۱، سرووودی ۱۹

"ئەو شتەی کە پێویست بوو کە لە بارەی ڕاهێنان و ئامۆژگاریی چاک و ئامۆژگاریی خراپ ببێژم لەم سروودانە گوتوومە، ئەمەندە دەڵێم کە هەموو شتێک لە فێرکردن بەدی دێت. رامان بۆ هەر لایەک هانێ بدەیت- هەمانی لێ دەردێت و هەر ڕاهێنانێکی پێ بدەی پێی فێر بکەی- هەمان وێنە و شێوە و مایە دەگرێتە خۆی. دایکێکی نەزانی فێرنەکراو، منداڵەکانی گومڕێ و چارەڕەش پەروەردە دەکات و هەروەها دایکێکی تێگەیشتوو و ڕاهێنراو، ڕۆڵەکانی پلەمەند و سەرکەوتوو ڕادێنێت. کۆمەڵگاش بەم چەشنەیە- چارەنووس و ئایەندەی کۆمەڵگایەک لە دەستی ماموستایانی ئەو کۆمەڵگادایە و ئەمە پەیوەندیی ڕاستەوخۆی بە ماموستایان هەیە و بە کورتی تا مامۆستا چ ببێت کۆمەڵگاشی هەمان دەبێت".

"ئەی زەردەشت! ئێمە تێ بگەیەنە کە ڕاهێنانی چاکە و خراپە چییە و کێژلن* ڕاهێنان و فێرکردنە کە رامان گەش و پەروەردە دەکات و دەیگەیەنێتە پێوازۆی باڵاکردن، پشکووتن و ڕەسین"ێ

"ئێمە لە گودی یەک کۆ بووینەتەوە کە وتووێژ لە سەر چاکە و خراپە بکەین و لێی بکۆڵینەوە و هەر کەس بیر و ڕای خۆی دەربڕێت. ئەم وتووێژانەیە کە ئێمە دەگەیەنێتە ئەنجام، کەوابوو پەروەردەکردنی رامان هەر لێرەوە دەست پێدەکات، لە یەکدان و ئاڵوگۆڕکردن وگفتوگۆکردنی بیر و ڕا و دانوستاندن و بەرسڤ و پرسیار و بیستنی نەرینی یەکدی و پلوێژ و کۆڕ و دانیشتن. جا لە ناو دڵ و هەوێنی ئەم گفتوگۆیانەدایە کە ڕامان باڵ و پەڕ دەگرێتەوە و گەشە دەکات و دەکەوێتە گەڕیان و فڕین. ئەمەش بلش بزانن کە توانای رامان و ئەندێشە، بێئەندازە و بێسنوورە. هەر چی رامان وەرزیدە و پەروەردە و ئاواڵە بکەن، ئاسۆی توانا و هێزی فرە و بەرفراوانتر دەبێت. بڕواننە ئەو کابرایە کە لەو باخە چلۆن بەو تەورە خەریکی بڕینی ئەو دارە ئەستوورەیە. ببینن چەندێک وەستایانە و بە زانایی تەورەکە بەرز دەکاتەوە و دەیکوتێتە ئەو شوێنەی کە دەیەوێت، بڕواننە شان و مەچەک و ماسوولکە دەرپەڕیوەکانی کە چەندە وەرزیدە و تەیارە، ئێستا تاوێکی پێ ناچێت کە دارەکە دەخات بە لادا. بە ڕاستی چ تشتێکە کە ئەم هەموو توانایەی داوە بەم کابرا تەورزەنە؟ تەنها یەک شتە، ئەوەش وەرزش* و وەرزشکردنە. بێگومان ئەو لە یەکەم جاریدا کە دەستی برد بۆ تەور، برینەوە و خستنی درەخت و کۆتەداری دەست پێ کرد، ئەم توانا و لێهاتوویەی ئێمڕۆی نەبوو. تەنها بە وەرزش و تێکۆشان و بەردەوام بوونی لەم کارە بوو کە ئەوی بەم پلە و توانایە گەیاند. ئینجا هزر و رامانیش بەم شێوەیە. ئەگەر رامانیش بخرێتە کار و کۆشش و ڕایبهێنێت و پەروەردەی بکەیت و بپشکوێت، ئینجا رامان و هزریش وەک دەستەکانی ئەم کابرای تەورزەنە توانامەند دەبێت و دەتوانێت هەر نۆواری و سەختییەک، وەک تەنەی ئەو درەختە لە پا بخات و لەناوی ببات. ئەمەش بشزانن کە بۆ پەروەردەبوونی رامان مەرجێکی

مەزن پێویستە و ئەگەر ئەمە نەبێت، هەرگیز رامان نابزوێت و باڵا ناکات و گەشە ناستێنێ، ئەوەش ئـــازادییە، هەمان شتێک کە من لە سروودێکمدا بەم چەشنە هاوردوومە":

ئەی مەزلە. ! .
کاتێک لە سەرەتادا،
بە رامانی خۆت،
لەش و خێرەت و ویژدانت
بۆ ئێمە ئافراند،
گیانت بە لەشی ئێمە
بەخشی و
توانای گوفتار و کردار و رابەریت پێ بەخشین،
ویستت ئێمە رامانی خۆمان
بە ئازدیی تەواو هەڵبژێرین.
گاتا، هاتی ٣١، سروودی ١١

ئەی مەزدا ئەهۆرا. ! .
پاکی و بەهدینی لە تۆومیە،
گەوهەری پیرۆزی مینووی جیهانسلز لە تۆوەیە.
تۆ ئازدیی هەڵبژاردنی ڕێگات
بە مرۆڤ بەخشیوە،
تا پێشڕەوی ڕاستەقینەی خۆی هەڵبژێرێت و (رامانی پاک)
پشت لە ڕابەری درۆ بکات. (هزری خراپ)
گاتا، هاتی ٣١، سروودی ٩

لەم ڕوووەوەیە کە هەر کەس،
چ ڕاستگۆ بێت و چ درۆزن،
چ زانا بێت و چ نەزان،
ئەو شتەی کە لە دڵ و رامانیدایە
بە سەر زاریدا دێت و ئاشکرای دەکات،
هەر کاتیش کە
رامان دوچاری پرسیار و سەرگەردانی و دڵەڕاوکێ بێت،
ئەوە پاکی
بە هانای ڕەوانی دێت و
ڕێنوێنی دەکات.
گاتا، هاتی ٣١، سروودی ١٢

"ئەرێ تەنیا لە مەیدانی ئازادیدایە کە دەتوانرێت رامان پەروەردە بکرێت و بە ئەنجام و ئاکامی تابان و پڕبەهای بگەیەنرێت. بڕواننە ئەو باڵندەیە کە چلۆن لە ئاسمانا دەفڕێت و ببینن کە چلۆن ئازادانە لەم بەری باخەوە بۆ ئەو بەری باخ شەقەی باڵ لێ دەدات و لەم چڵ بۆ ئەو چڵ دەفرێت. جا بێن و ئەم باڵندەیە لەتەک ئەو کرمە کە لە نلو قوڕ و چڵکاو دەجوێت* بەراوەردی بکەین و لە بەرابەری یەکی دابینێن. نلسانی و جیلوازیی ئەم کرمە لەتەک ئەو باڵندەیە کە ئەو باڵندەیە توانای فڕینی لە ئاسماندا هەیە، بەڵام ئەو کرمە لەم توانا بێ بەهرەیە. مرۆڤ دەتوانێت ئەم نموونانە لەتەک رامان

www.kurdistannet.org
2-6-2003 21:19

بەرواوەرد بکات. ئەگەر رامان لە مەیانی ئازادی پەروەردە بکرێت ئەوەی لێ‌یێت کە وەک ئەو باڵندەیە، دەبێتە خاوەنی دوو باڵ و دەتوانێت بفڕێت و خۆی بگەیەنێتە بەرزترین سنوورەکانی گەشەکردن، بەڵام رامانی بەندکراو و خەسێنراو و نائازاد- سنووری گۆڕەپانی بەس لە ناو کون و ژێر زەوی و قوڕ و لیتاو تێپەڕ ناکات و بە هەمان چەشنیش کە هەیە دەمێنێتەوە و دەشڕێت و لەناو دەچێت".

"بەڵام با باسی یەک لێ دوژمنە سەرەکیەکانی رامان بکەین، کە ئەویش کەلەڕەقی و وشکەسەرییە. بڕواننە ئەم کۆڕەی ئێمە، ماوەیەکی دوور و درێژە خەریکی گفتوگۆ و ئاڵوگۆڕی بیروڕاین، بەو مەرجەش کە هەر یەک لە ئێمە دارای رامان و ئەندێشە و ئۆلێکی جیاوازە. لەم ماوە درێژەدا- هێشتا هیچکامان تووشی توورەیی و گرژی و توندی نەبووین. زۆر بە ئاسانی گوتەی یەکتر گوێ دەگرین و دەیبیسین و وەڵامی یەکدیش دەدەینەوە و بێگومانیش لە ڕۆژەکانی داهاتووش هەروەها بەم چەشنە دەبێژین و دەبیسین و بە ئاکام و ئەنجامی بە نرخ و بە سوود دەگەین. ئەو شتەی کە یارمەتیی ئێمە لەم کۆڕە و نشستانە دەدات، ئەویە کە ئێمە لە باوەڕ و رامان و نەریتماندا کەلەڕەقیمان نەدایەتە بەر، بەڵام بە پێچەوانە ئەگەر بێتو هەر لە سەرەتای وتووێژماندا بە دەنگی بەرز و توورەیی دەستمان پێ کردبایەت، ئەوە توورەیی دەبوو بە هەرا و پاشان هەراش دەبوو بە دوژمنی و لە کۆتاییش جویایی. جا وریا و هۆشیار بن، دووری بکەن لاساری و کەلەڕەقی. ئەمە نەخۆشینێکی سەخت کوشندەیە و وەک مۆرانە رامانتان لە ڕیشەوە دەخوات و دایدەڕزێنێ و بەرەو تاریکی و لەناوچوون دەبات. هەروەهاش دووری بکەن لە کۆنەپەرستیی ئایینی، بە تایبەت کۆنەپەستە مێشکوشکەکانی ئایین، کە کاریان بەس ئەویە کە رامانێکی کۆن بگرن و بەرگری لە ڕواندن و هەڵدان و گەشەکردن و پەروەردەبوونی هەموو رامانێکی نوێ دەکەن و بە ڕک و کین و ستەمکاری و وشکەسەری وفیلسواری و توورەیی هەوڵ بۆ لەناوبردنی دەدەن و پارێزگاری و چاوەدێری لە ئایینی پلشقەڕۆخواز دەکەن. ئەوەش بۆ ئەوەیە کە سوود و بەرژەوەندییان بۆ بژیوی ڕۆژانە بپارێزن. ئەمە خاڵێکی پڕ باڵکێشە کە چلۆن ژیانی کەرپانەکان، لە سەر ئەم بنەمایە دامەزراوە و لەتەک هەموو شتێک دژن، بێجگە لە ڕۆژپەرستی نەبێت. ڕک و گرژی و توندیی ئەوان بۆ من و ئێوە لە بەر ئەوەیە کە من لە بەرانبەر گوتە و باوەڕ و ئەندێشەکانی وشک و پرتووکلوی ئەوان، گوتە و باوەڕ و رامانێکی نوێمان هەیە و ڕێگایەکی تازە بەرەو ڕووی رامانی کۆمەڵان دەکەمەوە و ئەمە بەرژەوەندییان دەخاتە مەترسییەوە".

"کەوایە جارێکی تر پێتان ڕاسپێرم بۆ ڕێزلێنان لە رامان، باش بیر بکەنەوە و دروست ئەندێشەبەکارهێنان و فێربوون، نرخ و بەهادان بە ئازادی، پەرەپێدان و بڵاوکردن و پەروەردەکردنی رامان، دووری بکەن لە کەلەڕەقی و پێ‌گرتن لە سەر بیرو بۆچوون، ماننەوە و پەنگلوخواردن و دواکەوتوویی و پتورکاوی و دارزیاگی رامان و کەونەپەرستی بە تایبەت ئایینی. داواکاری و بانگەوازی ئەوەتان لێدەکەم کە بۆ دامەزراندن و بنیاتنان و فێربوون و ڕاهێنانی بنەمای ئۆلی من: رامـــانی پاک- گـــوتاری پاک و کـــردەی پاک چالاک بن".

جەژنی گرێ لێدانی پشتوێن

پەیمانی بەهدین

(ئائیۆیاونگهەنە)

جەژن و ئاهەنگێکی فرە گەورە بە ڕێگەوەیە. جەژنێکە تەنیا بۆ لاوانی بەهدینی و هەر کەس کە بیەوێت کە ئایینی بەهی بپەژرێنت یا بیەوێت بێتە ناو ڕەفی ئەم ڕێبازە. گەنجان و تازەپێگەیشتوولن و نەودینانی کۆمەڵگای بەهدینی لەم جەژنە شاڵ* دەپۆشن و گرێی پەیمانی پشتوێن* دەبەستن و سروود و ئافەرینەگانی تایبەت بۆ پەژراندنی دین دەخوێندرێت. پاشان داب و دەستووری تایبەت ئەنجام دەدرێت و دەبنە یەکێک لە ئەندامانی کۆمەڵگای بەهدینی. نەودینان لەمەودوا گەرەگە کە لە سەر بنەما

www.kurdistannet.org
2-6-2003 21:19

و ڕاهێنان و دەستوورەکانی ئولی زەردەشت هەڵسوکەوت بکەن. کۆڵەکەی یەکەمی ئەم ئایینە هوومەتە*، بە واتەی رامانی پاک، کۆڵەکەی دووهەم هۆختە*، بە واتەی گوفتاری پاک و کۆڵەکەی سێهەمیش هڤەرشتە* بە واتەی کرداری پاک. نیشلنەی لەش و ڕەواڵەتی دەرەوەی زەردەشتی، پۆشینی شاڵ و بەستنی گرێی پشتوێنە. لە کاتی پۆشینی شەپک و بەستنی پشتوێن ئافەرینەگان و سروودی دلڕفێن و دملال دەخوێنرێت. پلشان سترلنبێژانی خۆشدمنگ دەست دەکەن بە گوتنی هۆرە و ئاوازی دڵکێش و خۆش و گۆڤەندگرتن، هاوکلتیش میوەی تەڕ وشک و خۆراکی جۆراوجۆریش لە ناو میوانەکان بڵاو دەبێتەوە. سروودی تایبەت بۆ شاڵپۆشان و پشتوێنگرێچنی پەیمان بەم جۆرەیە:

بە ناوی یەزلنی دلۆڤانی مێهرەبان

"مەزنی و پاکی و بەشکۆیی هی ئەهۆرا مەزدای دلنا و ئاگایە. ستایشتی ڕاستی و پاکی و بەهدینی دەکەم. دینی بەهدینی کە هێنەرەکەی زەردەشتە، **هەڵدەبژێرم** و ڕاوەستاو دەبم لە سەر ئەم ڕێبازە. ستایشتی راملنی پاک و گوتاری پلک و کرداری پاک دەکەم. ستایشتی دینی ئەهۆرا مەزدا دەکەم کە سەرزنشت و لۆمەی جەنگ و خوێنڕژتن دەکات و ستایشگەری ئاشتی و لەخۆبوردوویی دەکلت. دینی زەردەشت ئەهۆراییە و لە هەموو دینەکانی ئێستا و داهاتووش، مەزنتر و دەلالترە. مەزدا ئەهۆرا بە بەدیهێنەری هەموو باشییەکان دەزانم و ئەمە پایەی ئایینی مەزدا یەسنلییە. ئەی ئەهۆرا! هاوڕێ بین- هاوڕێی خلسان و پاکان- لە گوناهو سووچکاران دوور ببین. لە هەموو جۆرە سووچێک کە بە بیر و گوتە و کردەوە و بە لەش و ڕەوانم کردوومە، لە هەموویان پەشیمانم و پەتەت* دەکەم و بۆ هەمیشە دەستیان لێ هەڵدەگرم. لە هەر جۆرە گوناهێک کە بە رامان و گوتن و کردار، لە من ڕووی دابێت و یا فەرمانیم دابێت، لە هەمووی پەشیمانم و پەتەت دەکەم. هەر کارێکی باش و پەسەن، کە لە سەر خواستی ئەهۆرا مەزدا بێت، سەرکەوتوو و کامەرانی بهێنێت. لەناو بچێت هزری خراپ و هەموو بیر و بۆچونێک کە تەڤلی خراپییە".

کە ئافەرینەگان خوێندرا و لاولنی زەردەشتی ونەودینان شالێلان پۆشا و گرێی پیرۆزی پەیمانیان بەست، ئینجا بە جۆشکێکی مەزن دەستیان کرد بە دیلان و سترانی خۆش و ڕەشبەڵەک گرتن، هلوکات میوە و خواردن و خواردنەوەی خوانی ئامادەکریاو دەخوریا و دەنۆشریا. پاشان زەردەشت هەستایە سەر پێ و لەمەڕ ئافەرینگانێک کە خوێندرا بوو، بەمجۆرە دەستی کرد بە ئاخافتن:

"هەروەها کە لە نلوەرۆکی ئەم ئافەرینانە زانیتلن، مژاری پەتەت لە گوناهەکان دێتە باسکردن، ئەمە یەکێک لە بنچینەکلنی ئایینی بەهی و بیردۆزیەکلنی* منە. ئەمە بە واتەی ئەوەیە کە هیچ مرۆڤێک لە بنەڕەت و جەوهەردا خراپ نییە. هەموو مرۆڤی ڕووی ئەم گۆی زەوییە، خلوەنی جەوهەرێکی پاکن، کە ئەگەر لە شوێنکی پاکدا بژین، هەروەها پاک دەمێنەوە. بەڵلم ئەمە کار و ڕەنگدانەوەی ژیان و باوەڕ و ئۆل و ڕاهێنان و ناسانی و هەزران هاندەری دیار و نادیاری دیکەیە- کە کۆمەڵ بەرەو خراپی ڕادەکێشێنێت. هەر مرۆڤێکی بەدرامان و بەدزملن و بەدڕەوشت دەتوانێت بە وریابوونەوە و تێگەیشتن لە خراپەکلن و ڕیشەی بەدبوون خۆی ڕێگای شلشی بگۆڕێت و ڕوو بکاتە پاکی و ڕێگای چاکی. لە نەرین و دیتنی من هەر مرۆڤێکی خراپ و سووچبلر، هەر ئەندلزەش بەد و تاوانباریش ببێت توانای ئەوەی هەیە کە بە فێربوون و ڕاهێنان بێتە سەر ڕێگای ڕاستی و باشی. لەم ڕووەوەیە هەر کەس دەتوانێت لە هەر گوناهێک پەتەت بکات و بێتە سەر ڕاستی و بەهدینی. پەتەتیش ئەوەیە کە بە دڵ لە سووچ و تاوان و خراپەکاریی خۆی پەژیوان ببێتەوە و خۆی لێ ڕزگار بکات و بۆ هەمیشە پایەدار و ڕاوەستاو ببێت، لە نەکردنی جارێکی دیی ئەو تاولنانە. هەر تشتێک کە بە گوناه دەژمێرێت دووری لێ بکات و هەر تشتێک کە ڕەوا بووە و هەیە و بە چێی نەهاوردە- بە جێی بهێنێت. لە دوۆ، بەرەو ڕاستی و لە خراپی، بەرەو چاکی بگەڕێتەوە. لە لووتبەرزی و خۆپەسەنی ڕوو بکلتە خۆگری و خاکیبوون.

کەنارەگیر بێت لە هەر گوناهێک ئەگەریش بووچکیش بێت. مەردوم بە چاوی پچووک و نزم نەڕوانێت. کەم و کوورِییەکلن و بەند و باوەکلنی دەروونی خۆی، بدۆزێتەوە و پلکیان بکلتەوە. هەڤاڵبەندی لەتەک خراپەکاران ببڕێت و لەتەک چاکەکاران پەیوەندی پتەو بکات. ڕک و کین و تووڕەیی لە دڵدا فڕێ بدات و مێهرەبانی و نەرمی و لیبوردن لە جێگایدا نیشتەجێ بکات. هەوڵ بدات چاکەی خۆی بەرامبەر بە خەڵک فەرامۆش بکات و خراپیشیان هەر بەم چەشنە. هەر ولمێک* کە لە ئەستۆی دایە، بیداتەوە. بەم چەشنە مرۆڤ هەر چەندەش سووچلریش ببێت، دەتوانێت لە گوناهی خۆی پەتەت بکات و ببێت بە ئەندامێکی کۆمەڵگای بەهدینان. دەزانن کە سەرەتای چاکبوونیش لە رامانی پاکە. تا رامـــــــان چاک و ڕاست نەبێتەوە، گوفتار و کرلریش چاک نابێتەوە. لە بەشێک لە ئافەرینەکانی چەواشەکاران و درۆزنان سەرکۆنە کراون، ئەمەش یەکێکی دی لە کۆڵەکەکلنی دینی بەهدینییە. پێویستە لەتەک خراپە و خراپەویستان خەبات بکرێت تا بێنە سەر ڕێگای ڕاستی".

"گوترلوە کە هەر کارێکی باش بە خواستی ئەهۆرا مەزدا و ئەمێشەسپێنتەکان ئەنجام بدرێت، سەرکەوتن و کامەرانی دەبێت، ئەمەش شتێکی ڕاستە. هەر کارێک کە سەرچاوەی لە تێشک و تریفەی ئەهۆرا مەزدا و رامانی پلک و ڕاستی و خۆڕاگری و ئارامی و مێهرەبانی و سەبەستی و ئازلدی و شادی و ڕەسایی و گەشەکردنی پایەدار ببێت، دەرئەنجامی ڕزگاری و سەرکەوتن و بەختیارییە. گوتەی بنیات و مەزنی ئەم ئافەرینەگانە ئەمەیە کە، هەڵدەبژێرم دینی بەهدینان. . . ـ هەڵبژاردن یەکێک لە ستوونەکلنی ئەم ئایینەیە. ئەگەر لاوێک لە دایک و باوک بەهدینی ببێت، ناتوانێت تەنها لە ڕێگای دایک و باوبیەوە دینی مەزلا یەسنایی* وەک میرات* پێی بگلت و بەشبەری بکات. ئەو دمبێت خۆی پێ بگات و بیر بکاتەوە و بپشکوێت و لەتەک رامان و خێرەتی ڕاوپرس بکات و کاتێک کە توانای نلسین و جیاکردنەوەی بلشە و خراپە و دەستنیشانکردنی ڕێگای دروستی ژیانی هەبوو، پلشان دەتوانرێت دینی بەهدینی لەو پەڕی ئازلدی هەڵبژێرێت و ببێت بە ئەندامێکی کۆمەڵگای ئۆلی بەهدینی. لەم ڕووەیە کە ئاهەنگی شالپۆشان و گرێچنین بۆ لاولنی بەهدینی دەگێڕدرێت. یەکێکی تر لە پایەکلنی ئایینی بەهدینان کە لە ئافەرینەکان ئاماژەی بۆ کراوە، لۆمەکردنی جەنگ و خوێنڕێژی و بە پێچەولنەشی ستایشتی ئاشتی و خۆگوری و گوزەشتە. لە نەرین و دیدگای من جەنـگ لە خراپترین، زیانبارترین، بێئاوەزترین، تاولنبارترین و ناحەزترین کارەکانە. هەر کەس دەستپێشکەری یەکەمی جەنگ ببێتـ ئەو کەسە بڕندە و خراپەکارێکی چەپەڵە کە ڕولنی ئالوودە بە تاریکی و دەردەداری و ژێرکەوتوویی و ناپاکییە. کاتێک کە ئەم کەسە، کۆمەڵان بۆ کوژتن و وێرانکردنی خانوو و گوند و بلژێڕ و کێڵگە و دارستان و جەنگەڵ دەکێشێنێت، هەزاران خەم و دەرد و ئلزار بەدی دێنێت. من سەرزنشتی جەنگ و ستایشتی ئلشتی دەکەم و هەروەها کە لە ئافەرینەکان دیتان و بیستان، لە کاتێ ستایشتی ئاشتی واژەی لەخۆبوردنم هاوردگە. چون ئەم گوزەشت و خاکساری و پشوودرێژی و خۆگری و هێمنی و رامان و خێرەتەیەـ کە دەتوانێت جەنگ و خوێنڕژتن لەناو ببات و ڕەولنەکانی تۆفداروی ڕک و کین و گرژی، بۆ ئارامش و دۆستایەتی و تەبایی و ئاشتی بکێشێنێت. هاویاری و هاوکاوی و یەکدڵی و یەکڕەنگی لەتەک پاکان و خلسان لە بنچینەکلنی دینی بەهدینییە و هەر بەم هاوکارییەیە کە دەتوانرێت لەگەڵ چەواشەیی و خراپەکاری بجەنگرێت و بەدی لەناو ببرێت".

"لەمەڕ پشتوێن و شاڵیش بێژم، ئەم کارە نیشلنە و ڕەمزی پێوەندی نێوانی جەستە و ڕەوانە. لە فەلسەفە و بۆچووی مندا، نێوانی لەش و گیلنلا پەیوەندییەکی فرە نزیک و ڕلوەستاو و سفت و هەمیشەیی هەیە. ئەگەر کەسێک لەشی کز و لاواز ببێت، گیان و ڕەولنیشی خەمگین و دەردەدار دەبێت. ڕەوانێکی نەخۆش و دەردەدار، لەش بەرەو نەخۆشی و پەژمۆردەیی و سیسبوون دەکێشێنێت. لەم ڕووەیە کە من بایەخێکی فرە بە پاکی و خاوێنی و دروستی لەش دەدەم. من بۆخۆم پزشک و

دەرمانگەرم و باش دەزلنم ڕێگای دروستی ڕەوان چییە و ئاوەز و ڕوانی ساخ و دروست، لە لەش و تەندروستیدایە. لە ئالییەکی دیکەوە ئاگادارم کە ڕیشەی زۆربەی دەردەکانی تەن لە ڕەواندایە. شاڵ و گرێ نیشانە و دیمانەی ئەم لەیەکدان و پێکەوەبوونەوەیە کە لە ڕێگای لەش بە ڕوان دەگات و هەروەهاش لە ڕێگای ڕوان بە لەش. لە تاف و سەرەتای جەوانی و لە کاتی دەستپێکردن و گەشەسەندنی هێز و توانای نلسین و جویکردنەوەی چاکە و خراپە، کاتێک کە ئاهەنگ و جەژنێکی ئاوا بەشکۆ بۆ زارۆکێکی بەهدینی دەگیرێت و شاڵ دەپۆشێت و گرێی پشتوێن دەبەستێت و ئافەرینەگان دەخوێنێت و پەیمان دەبلت، هەر لەم ڕێگاوەیە کە پەیوەندی نێوان لەش و ڕەوان کە پێشتر ئاماژەم بۆ کرد، لە ڕەوانیدا نەخش دەبەستێت و پتەو و پایەداریش دەمێنێتەوە. چونکە ئەم کردەوە ڕەوانییە هاوڕێیە لەتەک کردەوەی تەنی (شاڵپۆشین و گرێبەستن) ، بۆیە لە هەموو ڕۆژ و ساتێکدا بەهدین لە ڕێگای لەشەوە بوونی پشتوێن و گرێ هەست پێدەکات و لە ڕەوانیشدا بە چەشنێکی نابەخود و نائاگا ئەو پەیمان و سۆز و بەڵێنانە، زیندوو دەبێتەوە و خودبەخود دەیکێشێنێت بۆ ئالی رامانی پاک و گوتاری پاک و کرداری پاک".

کاتێک کە جەشن و ئاهەنگی پشتوێن گرێلن کۆتایی پێ هات، پاش نیوەڕۆ بوو. زەردەشت و یارانی هەستلن و نوێژی ڕاستییان بەجێ هێنا.

به ناوی یەزلنی دلۆڤانی مێهرەبان

"نیایشت و ستایشت بە جێ دێنین بۆ ئافەریدەگاری مەزن،

ئەو سەرەتا و کۆتاییە،

ئەو هەر خۆی بووە و هەر وەک خۆی دەمێنێتەوە،

ئەو ناگۆڕێت و توانامەندی بەشکۆیە،

ئەو یاسادانەرە و هیچکەس نییە توانای ئەوی هەبێت،

ئەو بێهاوتایە،

ئەو زانایە و لەویش زانلتر نییە،

ئاگادارە لە هەموو شتێک کە ڕوو دەدات،

ئاگاداری هەموو ڕاز و نیاز و نەهێنی و ئاشکارێکە،

ئەو هەڵنافریوێت،

ئەو مەزنترین ئامۆژگار و باشترین و سوودبەخشترینە،

ئەو ئاگری ژینبەخشی داگرساو و مێهری پەیوەندیدەری گیان و خیهانە،

ستایشت هەر بۆ ئەوە،

پتەو و ڕاوەستاوم لە سەر هەموو کردەکانی ڕاست و چاک،

پەتەت دەکەم لە هەموو گوناهەکانم و ڕێز دەنێم بۆ هەموو کردارە بنیاتییەکان و شەش هێزی ڕەوانم:

رامان، گوفتار، کردار، خواست، هۆش و خێرەتم،

ئەو دروستکەری جیهان و هەموو تشتێکە،

ئەو هێنەری ڕاستییە و دروستکەری جیهانی باشی و خۆشییە،

ئەو بەدیهێنەری جوانی و دادپەروەری و دۆستایەتییە،

ئەو مێهرەبان و بەخشەندەیە و هەموو کەس دەتوانێت بیگاتێ و ببێتە پشت و پەنای و هاوڕێی هەموو مرۆڤێک،

دۆستەکانی خۆی خۆش دەوێت،

لە گۆشەگیری و قوربانیکردن بێزارە،

هەرگیز لە هاوپەیمانی خۆی خواپەرەستی کوێرانە و بەندەیی ناوێت، بەڵام داوای پەیڕەوکردنی راملنی پاک، گوتەی پاک و کردەی پاکە.

جا دەبێت: ئافەرینگوفتار ببین،

لە زیان و گەزەند و تاڵی و ترس و خەم بەدوور بین،

فرە بژین،

دروست بژین،

شاد بژین،

تا دەژین بە کام و خۆشی بژین،

جیهانمان بە کامی لەشمان بێت و مینوومان بە کامی ڕەوان،

لە چاکان ببین،

هاویاری هەموو پاکان و خاسان ببین،

ڕاستی بلشترینە".

بە کۆتایی هاتنی نوێژی ڕاستی، پەندی گەواهگیان خوێندرا و ئاهەنگی شاڵپۆشان و بەستنی گرێی پشتوێن، گەیشتە کۆتایی.

(هەر وەک هەموومان بلش دەزانین، داب و نەریتی پیرۆزی پەیمانی گرێلێدان پشتوێن، لە زۆربەی ناوچەکانی کوردستان ملوە. ڕاستە خەلک مەبەستی سەرەکی گرێچنینی لە بیر کردە، بەلام بە خۆشیەوە گەلی کورد لە پاش ئەو هەموو چەرمەسەرییە و دوای هەزاران ساڵ، ئێستاش لە سەر ڕێچکەی دینی بەهدینان برێک لە داب و نەریتەکانی پارازتووە.)

www.kurdistannet.org کوردستان نێت